

א) [תוספתא פ"ט, § 3] רש"י [שכן נמשטה שנמשיות אי' והמחבורין] א) נ"י כ"י, ד) [נעלל מו:א, § 8] נ"י כ"י, ו) [נ"י מנעט כ:א, § 1] ע"ן כח"ש, ח) [נ"ל פיר של גפתי] ט) [נ"ל פירוט],

הגהות הב"ח

ה) תוס' ר"ח אב"ו וכו'. והא' לתמר ככ"ל ויתבט ח"ל נתקן:

תוספות ר"ד

א"ל רבא לר"י טעמא מאי דלא שביק איניש נפשי' ויהיב לאחריי. מה אנו צריכים לזה הטעם ה"ה גילתה דעתה שלא להקנות' בק"י נתתה לה. ותו דלקמן מפליגינן בק"י כולם למקצתם שמקצתם קנה המקבל ולמה קנה כיון שגילה דעתו שאינו מתכוין אלא להבריח. א"י בסתם ה"י שלא לתנות כ"א להבריח הפעשה ולא אמרה לעדים שום דבר בשעת המתנה אלא סתם דעתה אנו אומרים (ש) אמי דרב וזוטא בר ביטוימי כתבתהו ננסה למר וזוטא בנה אמרה דבינאי אנטוכבא הוא ותא מינסב א"ל ר"ה ברי' דר"י משום דאתתו ממולאי אמרתי מילי ממולאיתא אפילו למ"ד (מברחן) [מברחין] קני ה"מ דלא גליא דעת' הכא הא גליא דעתה אלאמא מה' דאמרי' הכא (מברכות) [מברכת] לא מירי' אלא היכא דלא גליא דעתא אלא בסתמא הוא דאמרין גליא דעתא הכי. ונ"ל ש"ס א"ל וכן צ"ל בפירוש המורה. ולא הורעים לעדים והשמיט הסופר תיבת ולא: ל"ס אפיסכיה ואגירשה אתאי

לקמיה דר"י קרעא ר"י לקמיה ר"י. פי' שיטבל שטרך ואמר לא קרעה שלא תכתובנה כ"א להבריח ולא להקנות' ק"ג הווריר נכסי' לאמה. ונ"ל דוקא היכא דאיניסכיה ואגירשה הויא בטלה והוריר לה נכסי כדאמרין דלא שביק איניש נפשי' ויהיב לאחריי אבל היכא דמתה בחיי בעלה נתקיימה מתנתה ובעודה תחת בעלה נפלי בתת אוכלת הפירות דהאי אומנא לא עברי' ל"י אלא היכא דמיגרשא ד"לל מירי' אבל היכא דיחבי תחת בעלה ואית לה מזוני ופרנסה מבעלה

לא דהא במקצת נכסי' מ"ה מתנתה קיימת דכיון דשירא לנפשה סמכא בהאי שירא כ"ש הכא דקיימא תחת בעלה) (ע"י בע"ה שחור הגאון מהאי סברא) אול ר"ע לקמי' דמי' א"ל חזי מר חזמן חקלאה היכי מקיע שטרך דאנשי. א"ל אימא לי איזי גופיה דעובדא היכי הוה א"ל הכי והכי הוה א"ל שטר מברחת אקמרת הכי א"ר חנילאי בר אידי אמר שמואל אנא מורה הוראה אנא. פי' ויבא רשות מריש גלותא. ואם יבא לריר שטר מברחת אקרענו א"ל רבא לר"י טעמא מאי לא שביק איניש נפשי' ויהיב לאחריי (א"ל) ה"מ לאחריי אבל לברתה יהבה אפי"ה במקום (נפשתי) [נפשתי ערפיא

ליה. מיתבי הרוצה מברחתי כשא לא יזכה במתנתה וכתובת לו שטרך שאינה מפייסת אותו אלא כותבת לו שטר בסתמ ואינה מגלה לו דעתה כלל שהיא מתנה בטלה). והכמים אומרים שעה משחק בה עד שתכתוב מהיום לכשארצה. פי' אם רצה המקבל מתנה שהבטיחה שלא יחזיק בנכס' משחק בה כיון שפעשה לו שטר מתנה בסתם ואם היא רוצה להבריח ולא יזכה בה המקבל תכתוב לו כך כל נכסיי נתונים לך מהיום ועד זמן שארצה דמשמע כ"ז שארצה אבטל אותו ובה"ג מהני ל"י שאם יבא הבעל לזכות בהן היא תאמר אני רוצה שיזכה בעל המתנה ואם תתאלמן או תתגרש תאמר לו שוב איני רוצה שתהא מתנין קיימת וילקחת אותם: טעמא דכתבה ל"י הכי הא לא כתבה ל"י הכי קנהו לוקח. פי' אם היתה מתנה בסתם קנה המקבל מתנה משנתה מגורה היא וקשה

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

אחאי לקמיה דרב נחמן. לתצוע את צתה להחזיר לה הנכסים והצת הוציאה שטר מתנתה וקרעיה ר"י: **הקלאה**. אינו צקי דצינין. ומר עוקבא אז צ"ד הוה: **מורה הוראה** **אני**. נטלתי רשות מריש גלותא כדאמר'י צפ"ק דסנהדרין (דף ה.) דמהני רשותא ולא יחזי רשותא אלא

לצקי דצדרי: **אס יבא שטר מברחה**

לידי. שירצה המקבל מתנה להחזיק

בנכסים על פיו שלא להחזירם לנותן

אקרענו. ולקמיה פריך הואיל ולא

שטרע הוא היאך הועיל להצדתי: א"ל

רבא לרב נחמן. כשקרקע אומר שטר

היכי סמכת צהא אדשמואל וקרעת

ליה: **טעמא מאי**. אמר שמואל אקרענו:

דלא שציק איניש נפשיה כו'. ולא גמר

להקומו אלא צעוד שסוף דולג

מנאחרים שלא יחזיקו בהם: ה"מ.

בנותנתן לאיש נכרי איכא למימר דלא

גמרה וקניא: **אזל נצרהם יבצה** לה.

מתנה חלוטה: **שטר פסיס**. שטר

פיוסיס שמפייסתו לקבל מתנה זו

להפקיע זכות צעלה קודם נישואין ולא

שיזכה מקבל זה בהם: **אס רבא**. המקבל

זה: **מנאק צה** ומחזיק צהן עולמית:

עד שסכתו. בשטר זה מהיום נתונים

לך ולכשארצה יש כאן הצרחה מצעלה

שאם צה זלונות תאמר אני רואה

א]בצמתנה ונמנא קיימת למפרע ואם

זה שנכתב שטר יבוא להחזיק תאמר

איני רואה]: **קננה לוקח**. מיוצתא

דשמואל: **הא צנוול**. כי אמר שמואל

לא קני בצומצת לו כל נכסיה דכיון

דלא שיריה מידי לנפשה אס תמגרש

אזני סהדי דלא גמרה ומקניא והא

דקני רהה מנאק צה בצומצת מקמתן:

ואי לא קננה לוקח לקניניה צעל.

לשמואל בצומצת כולן דאמר לא קני

כיון דלא קני מאי הצרחה איכא לקניניהו

צעל ויאכל פירות וירשנה אס תמות

תמתיו: **בנכסיס שאינן ידועין**. שהרי

ע"מ שאינן שלה נשאה דסבור שהמתנה

גמורה: **בתנ"י** והוא **אולב פירות**.

והקרן קיימת לה שלא מיקנו לו תכמים

תחת פירקונה אלא פירות: **שמין אומס**

כו'. דקסבר מה שגדל צרשותו הוו

פירות ומה שלא גדל צרשותו הוי קרן

לפיכך מה שדמי הקרקע קיריס עכשיו

צשיבל מצושה זו לר"ך ליתן לה דמיס

וחכ"א. חף אלו שלא גדלו צרשותו

תורת פירות נתנו צהן הואיל והקרקע

קיימת לה: **ביזיאסה**. אס צה לגרשה:

פירות המחוברין לקרקע כניססה שלו.

כלומר צשעת נפילתן שלו כרצון ובגמ'

[ע"י] פריך היינו ת"ק: **א]ביזיאססה** שלה. המגרש את אשתו והיו בנכסיס פירות מחוברין ונטולת קרקעותיה עם פירות צבה: **כניססה** שלה. וילקח צהן קרקע והוא אוכל פירות]: **ויזיאססה** שלו. דמנה שקדם ומלש צועדה תחתיו וזה צהן מדין פירות נכסי מלוג: **ג]בי** **פשיטא** לי **ארעא** ובתי **ארעא**. נפלו לה כספים וצאו ליקח לה קרקע או אומר קרקע צה וזיעה א"ל רואה הוה אומר צתים א"י רואה ליקח או אפי"ן: **ארעא**. צניגין מינייהו ששכרה מרובה ואינה מרקצת ושניהס מעכציס הבעל יכול לומר דצר שפירותיו מרציס אני חפץ וכן אס צה הוא ליקח צית יכולה היא לומר איני רואה דצד ששהו כלו והולך והקרן מתמעט: **צתי**. שכתן מרובה מדיקלי שהן עשויין ליצב: **דיקלי**. תמריס: **אילני**. שאר אילנות: **צאב**. יער לתמוך ע"יס: **ורדפא**. אילנות של עוזרדין ולא הוי פריין חשוב להן וקולצין אותן לע"יס: **ופירא דכוורי**. חפירה של דגיס שקורין ויויי"ר: **אמרי** לה פירא. אס נפלו לה צירושה קליטת הע"יס והדגיס שצחפירה הוא פריין והקרקע הוא קרן: **ואמרי** לה. כולהו הוו קרנא הואיל והע"יס והדגיס כל"ס והכל

פרק שמיני כתובות

ע"מ.

עשאום כנכסיס שאינם ידועים ו**א"יבא** דר"ש. פסק ר"ח כר"ש כנכסיס שאינם ידועין וכן נראה מדקאמר ולאיצא דר"ש משמע דכל הני דציצירא להו שטר מברחת לא קנה צצירא להו כר"ש דאי צעי למימר דתיקנו רצנן משום תקנת מברחת כמו שאומר ר"ש

כנכסיס שאינן ידועין ואפי' רצנן דר"ש

מורו צה ולעולם לית הילכתא כוותיה

א"כ הל"ל עשאום כנכסיס שאינן ידועים

לצעל אליצא דר"ש צלא וי"ו דהוה

משמע דכי היכי דנכסיס שאינם ידועים

לא משתעבדי צעלה אליצא דר"ש ה"י

מברחת לכ"ע ומדקאמר ולאיצא דר"ש

משמע דוקא לר"ש משום דע"י הצרחה

הוו נכסיס שאינם ידועים וכבר צא

מעשה שטר מצדדים נכסיו לפני ר"ת

שרצה ללוות ורצה שלא ישתעבדו נכסיו

לצעל חוצ וגם שטר מצדדים נכסיו שלא

ישתעבדו נכסיו לנמוצת אשמו ואמר

ר"ת שהשטר קיים ומצדיגן ציה דדוקא

הכא דהוי מברחת דלא קני להו צעל

ו' דהוו נכסיס שאינן ידועים אמרינן

דודאי להצדתי נתכוון אצל צמעשים

אלו דאי לא הוי קני לוקח הויא קני להו

צ"ח והאשאה וכיון דצדכיל לא הוי מוצרח

צית לן למימר דלמתנה גמורה איכיון:

דק"ל **י** ואיני דק"ל. היינו כפי ר"ת

צהמוכר את הספינה (צ"ב

דף פג. וס:) דדקליס מתקיימין הרבה

ולא כרצצ"ס דפי' התס דאינן מתקיימין

יותר מד' וה' שנים גצ"ה הא דאמר רב

וציד דקל אין לו גזע: **א"י צ"י** וגופני

א"י צ"י. משמע דגופני גריעי מאלני

וכ"ש מדקלי דעדיפי מאלני וקשה

דאמרינן דשמואל (צ"ק דף ג. וס) וסס)

אריסיה דשמואל אייתי ליה תמרי

טעמייהו טעמא דחמרא אמר קא

מכשאי בצופנא כולי האי (א) א"ל למחר

אייתי לי מקורייהו משמע דגופני

עדיפי מדקלי וי"ל דדקלי עדיפי צה

שאינן לר"ך להוציא עליהם כלום כדי

לתקנן אצל גפניס לרציין יציאה מרובה

לומר ולתקן החרס דלס לא כן

מתקלקל ומי שיכול לטרוח לעגודם

ולשומרם כראוי יש צהן ריוח גדול:

ב"ל **א** דמ"תא. ר"ח גריס גזעו

מחליף קרנא אינן גזעו

מחליף פירא פי' דצר שאוכל הפירות

והקרן מתקייס זהו קרנא ואינן מוכרין

אותו ליקח ממנו קרקע ודצר שהו

כלה שאינן גזעו מחליף הוי כחילו נפלו

שמינן אומס כמה הן יפינן וילקח צהן קרקע והוא אוכל פירות וגפריית

וצריף לא גריעי מפירות מחוברין ועוד דהשתא הוי ר"י כר"מ ונראה

כפי' הקונט' ור"ת גרס כר"ס ומפרש דלאו צנפלו לה פליגי אס ימכרם

אס לאו דהא קאי אהא דקאמר פשיטא ארעא ובתי ארעא דאייירי

צנפלו לה כספים והאח קאי פלוגמתייהו ומפרש דאס נפלו לה

כספים ורואה הבעל לקנות צהס אצא ורדתא ופירא דכוורי וכן

משמע מתוך פירוט ר"ח דמפרש גזעו מחליף קרנא כו' הלכך היכא

דקתני

ימכר מיד וילקח צהן קרקע והוא אוכל פירות: אילן אינן גזעו מחליף"ו:

ולל

פסק הלכה כר"ש): **בתנ"י** נפלו לה כספים. ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות. פירות תלושין מן והקרקע ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות והמחוברים לקרקע אר"מ שמין אותן כמה הן יפינן בפירות וכמה הן יפינן בלא פירות והמותר ילקח בהן קרקע והוא יאכל פירות וחכ"א פירות המחוברים לקרקע שלו והתלושין ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות רש"א מקום שיפה כחה בכניסתה הורע כחה ביציאתה ומקום שיפה כחו ביציאתה הורע כחו בכניסתה כיצד פירות המחוברין לקרקע בכניסתה שלו וביציאתה שלה ותלושים ביציאתה שלו ובכניסתה שלה. פי' אם נפלה לה כספים לא יאמר הבעל אישתכר בהן והשכר שלו והקרן קיים לאשה שמא יכלו. וכן פירות התלושין לא [יאכלום אלא] ימכרו וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות'. ואם נפלו לה פירות מחוברין לקרקע כגון שדה ורוע או אילנות טעונין פירות היה אומר ר"מ מה שיגדלו הפירות מכאן ויאילך הוא ברשות הבעל והן שלו. אבל מה שגדלו כבר קודם שיזכה בהן הוא של (בעל) האשה. והאיך עושים. שמין השדה כמה היא יפה

עין משפט

נר מצוה

ד א ב ג מ"י פכ"ז מהל' אשות הלכ' ו פ"ו מהל' וזייה הל' יב סמנ לאון פא טושי"ע אה"ע ס"י ז סעף ז ופי' פה סעף ז:

ד ה מ"י פכ"ז מהל' אשות הל' פא טושי"ע שס ס"י

פה סעף ז:

ו ה מ"י שס הלכה כד

טושי"ע שס סעף וז:

ז ו ד מ"י שס הל' ג טושי"ע

שס סעף ז:

לעזי רש"י

ויוי"ר [ויי"ר].

בריבט דגיס.

תוספות ר"ד

לר"י ואי קשה אדמותבי ל"י מתוכן תשי"ע מרשב"ג דאמר רבה בב"ח אר"י כ"מ ששנה רשב"ג במשנתנו הו' וכו'. תשובה. הו' אמרן בפיסקין דלעיל תר' אמוראי אליבא דר"י ואפילו לרבא נמי דוקא במשנתנו קאמר אבל לא בברייתא והלכך בברייתא אהדרינן לכללא יחוד ורבים הלכה כרבים. א"ר יורא ל"ק הא לכולן והא במקצת. פי' מאי דאמר רבנן דקנה מקבל מתנה זהו במקצתן דכיון דשירא לנפש בכל לב יתבה ל"י והא דא"ר לא קנה זהו בכל נפשיה. דכיון דלא שירא לנפש מידי בודאי אמרי' ל"ש איניש נפשיה ויהיב לאחריי והכי אמרי' בפרק מ"ש חמשה עד דאמרינן צבסיהם מברחת חיא מנייהו. ומקשה ואי לא קנהוהו לוקח ליקנינהו בעל.

פי' כיון שמתנה הברחה בטלה א"ר יקנה הבעל נכסיס ואלא פירות בחי' ואם מתה יירשנה. אמר אביי עשאוה נכסיסם שאינן ידועין לבטל ואליבא דר"ש. פי' כי היכי דאמר ר"ש בנכסיס שפילו לה במד"ה מפני שאינן רשותן של בעל ע"מ. הן לא אשה ואין לו זכות עליהם ה"י אמרי' הכא באלו הנכסיס שכיון שרואה הבעל שמתנה נכסיס במתנה מתיראש מהן ואין לו שום זכות עליהן ומכאן מוכח שמקבל המתנה לא זכה בהן לא בחי' ולא לא"מ. אלא כל המתנה בטלה והי' של אשה בחייה ובמותה ליורשי' וזכי מקשה לקנינהו בעל וגם ממה אומם לנכסיס שאינן ידועים שהן של אשה לכל דבר למבורן ומכרה קיים והם מפני שלא ידע בהן ואין יאושו יאוש שאילו היה יודע לא היה מתיראש אבל כשהוא רואה שנותנתן לאחא מתיראש מהן יאוש גמור. ומ"ה לא קנאם לעולם ולעולם בנכסיס שאינן ידועים לא פסק אביי הל' כר"ש. אלא הדרינא לכללא יחיד ורבים הל' כרבים ואין לחלק בין ידועים לשאינן ידועים ובכלן אם מכרה ותנתה הבעל מוציא מיד הלקוחות (והרב

^[1] צ"ל ועוד ראהי מסא דלמרינן צביי (דף קנ"ה) דלמיה דרב זכרי וכו'. § 8. ובי"מ נתום' צ"ב (דף קנ"ה) ד"ה גליח